

Lärjungaskapets anda

*Text från Synaxis med Metropolit Kyprianos
i Heliga Konstantin och Helenas församling, Vårberg, september 2025*

För att en kristen ska kunna stå fast och göra andliga framsteg behöver han ständigt lära sig. Vi lär oss hela livet, från att vi föds tills vi dör. I Kyrkan lär vi oss först och främst hur vi ska leva ett liv i Kristus.

Alla helgonen hade en lärjungaskapets anda. Först apostlarna som var Kristi nära lärjungar under tre år. Sedan de första kristna som hörde apostlarnas undervisning.

Men alla kristna behöver gå i lära. Det första vi lär oss sker i hemmet när barnen lyder sina föräldrar. Sedan lär vi oss i kyrkan genom vår andlige fader.

Lärjungaskapets anda ser vi tydligare i ett kloster. En munk som lever i lydnad lyder sin andlige fader för att formas andligt. Han lär sig att avskära sig sin egen vilja, att ödmjuka sig, att bedja, att undvika den ondes fällor, att urskilja vad som är sanning och villfarelse. Om han inte gör det är hans frälsning i fara.

Varför behöver vi lära oss?

Om någon tagit beslutet att leva med Gud så behöver den gå i lära. Man kan inte lyda sig själv eller tolka saker som man själv vill. Var och en kan inte bestämma vad det kristna livet är eller handla efter eget omdöme. En andledning till att någon inte gör framsteg i det andliga livet är att den inte försöker lära sig något eftersom den tror att den vet allt, att han ska klara av allt själv och andra inte kan hjälpa honom. På så sätt blir egoismen kvar i en person. Den personen kanske gör någon liten förbättring på ytan men inom sig är han full av egoism, stolthet och motstånd. Det som krävs av oss är vi verkligen arbetar med oss själva så att Guds Nåd kan komma in i oss och förändra oss och göra oss till nya människor. Själen behöver bli fri från sina laster, från det som tynger honom och håller honom bunden till synden och ett världsligt levnadssätt.

Lärjungaskapet sker genom vår andlige fader. Vi kan inte hela oss själva på egen hand. Hur kompetenta, intelligenta och fromma vi än är så har vi ändå behov av någon särskild som kan hjälpa oss. Vi behöver en vägledare och det är vår andlige fader. Genom att bikta sig för honom, fråga honom och lyda hans råd lär vi oss steg för steg den andliga konsten. Det är lärjungaskapet.

I det lärjungaskapet är det säkert att vi kommer att göra fel, vi kommer att falla, att bli trötta och kanske tvivla. Människan har motstånd, förbehåll och hamnar i konflikt med sitt gamla jag, med sin egenkärlek och egoism. Det är inte lätt! Hemligheten är att inte ge upp, utan att ha uthållighet och stå fast på lärjungaskapets väg, att lyda vår andlige fader och inte ha tilltro till oss själva.

Vanligtvis påbörjar någon sitt lärjungaskap och förväntar sig omedelbara resultat, att få känna Gud och uppleva härliga andliga tillstånd. När dessa inte infinner sig blir man modfälld och överger kampen. Det rätta lärjungaskapet är dock att vänta på att Gud gör Sitt arbete. När tiden är inne kommer Gud att ge välsignelser och härliga andliga tillstånd.

Vi bör inte ha förväntningar att lära oss omedelbart och att vi omedelbart ska få uppleva Guds Nåd. Vi måste lära oss att vänta. Gud ser vår kamp. Han vet när Han ska ingripa. Vi bör bara visa vår längtan att vi vill bli sant kristna, att vi vill älska Kristus och Gud kommer att befria vår själ.

Det viktigaste är att försöka lära oss med all vår kraft eftersom vi beslutat oss för att följa Kristus, att göra det rätta med tro, god vilja och ödmjukhet. Vi måste lära oss att lyda Kyrkan. Vi bör försöka sluta rättfärdiga oss själva och stå fasta på det frälsande lärjungaskapets väg.

Det finns ingen möjlighet att den som har lärjungaskapets anda inte kommer att bli andligt uppbyggd. På så sätt lär man sig att lägga sitt liv i Guds händer, att ödmjuka sig och se den positiva sidan av saker. Så befriar man sig från sitt dåliga jag och finner Gud.

Då börjar det komma in ljus i en själ. En människas ögon öppnas och hon ser avgrunden av den egoism som finns inom henne, lögnen och hennes ovärdighet. Mer och mer blir hon medveten om att hon behöver lära sig och inte ha tilltro till sitt eget omdöme så att hon inte tror att hon uppnått något och blir högfärdig.

Plogen behöver gå ner djupt i jorden för att man sedan ska kunna odla den. Det är samma sak med lärjungaskapet. Det gräver djupt i en människas själ och öppnar en fåra där den gudomliga nåden kan passera.

Låt oss alla bli Guds sannings lärjungar. När vi ständigt försöker lära oss kommer våra ögon någon gång att öppnas. Gud kommer att se vår kamp och vår lydnad och kommer att upplysa oss.

